

Winter

Nieuwsbrief

Jyoti – Holistische praktijk voor mens en dier

Gezondheid en welzijn door liefde, respect en vertrouwen

Winter: symbool voor de laatste levensfase van mens en dier. Niet iets waar een baas graag stil bij staat, maar toch goed om over na te denken voor het daadwerkelijk zover is. In deze nieuwsbrief daarom dit keer aandacht voor alles rondom stervensbegeleiding.

Inhoud

Nieuws: stagiaires

Kwaliteit van leven

Stervensbegeleiding

Het overlijden zelf

Na het overlijden

En wat als de eigenaar overlijdt?

Communicatie met Dieren

Gewijzigde openingstijden

Agenda 2011

Spreuk

Tot slot

Nieuws: stagiaires

De komende maanden lopen er stagiaires mee op de praktijk. Melanie doet de opleiding tot paraveterinair en loopt stage op donderdag en vrijdag (t/m 15 juli). Daisy zal dagelijks aanwezig zijn van 25 april t/m 3 juni. Zij ondersteunen de dierenarts, nemen de telefoon aan en zullen aanwezig zijn bij consulten.

Kwaliteit van leven

Het moment van afscheid nemen van ons geliefde huisdier hebben we niet altijd voor het kiezen. Als het plotseling zover is, bijvoorbeeld door een tragisch ongeluk, rest ons niets anders dan te rouwen en het zo goed mogelijk een plekje te geven. Maar vaak zal een eigenaar vroeg of laat voor de moeilijke keuze komen te staan om het dier in te laten slapen i.v.m. ziekte of ouderdom. Het is altijd moeilijk om te bepalen wanneer het moment van afscheid gekomen is. Op de website www.jyoti.nl staat in een artikel "Rondom het laatste afscheid" een scoreformulier om de levenskwaliteit te helpen beoordelen en de betekenis hiervan.

Stervensbegeleiding

Vaak ziet de eigenaar korter of langer van te voren het overlijden aankomen. Hoewel het emotioneel zwaar kan zijn te weten dat het afscheid nadert, bied het ook kansen om zelf vorm te geven aan het afscheid. De tijd die nog rest, kan extra intensief beleefd worden door meer tijd met het dier door te brengen, te knuffelen en samen nog een laatste keer de geliefde activiteiten te ondernemen en bewust af te ronden. Deze tijd biedt ook de gelegenheid om, voor zover je dat nog niet gedaan hebt, na te denken over wat en hoe rond de euthanasie en wat er daarna met het lichaam moet gebeuren. Op de website www.jyoti.nl staat in het artikel "Rondom het laatste afscheid" een aantal vragen om te helpen de eigen wensen op een rijtje te krijgen.

Het overlijden zelf

Persoonlijk ben ik voorstander van een natuurlijk stervensproces, waarbij het dier uit zichzelf komt te overlijden, mits dit geen onnodig lijden veroorzaakt en ook de eigenaar zich daarin kan vinden. Als er besloten is tot euthanasie zijn er ook nog veel beslissingen te maken, zoals gebeurd dit op de praktijk of thuis in de vertrouwde omgeving? Wie wil je bij de euthanasie aanwezig hebben? Hoe vertel je het de kinderen? Hoe begeleid je eventuele andere huisdieren bij dit afscheid? Wat wil je dat er met het

lichaam gebeurt? Deze en andere aspecten worden besproken in het artikel "Rondom het laatste afscheid" op www.jyoti.nl

Na het overlijden

Als het dier is overgegaan, is de eerste zorg wat er met het lichaam gebeurt: begraven, crematie of destructie? Als alle praktische zaken geregeld zijn, begint het rouwproces vaak pas echt. Er zijn geen regels voor rouwen, ieder doet dit op zijn of haar eigen manier en zal het verlies van het dier een plekje moeten geven. Het verschilt per persoon hoe lang het rouwproces duurt en ook de vraag of en hoe snel er weer een ander dier komt, is heel persoonlijk. Lees hier meer over in "Rondom het laatste afscheid" op www.jyoti.nl.

En wat als de eigenaar overlijdt?

De meeste mensen staan er niet bij stil wat er met hun huisdier gebeurt als zij zelf komen te overlijden of bijvoorbeeld in een verpleegtehuis opgenomen moeten worden en hun dier niet mee mogen nemen. Ten onrechte gaan veel mensen er vanuit dat het dier dan wel door de familie opgevangen wordt. Ervaring leert dat de meeste dieren in zo'n geval naar het asiel gebracht worden en daar soms jaren op een nieuw baasje moeten wachten of zelfs direct naar de dierenarts gebracht worden voor euthanasie. Is dat wat je voor je geliefde maatje wilt? Zo niet, dan is het goed om afspraken te maken en die ook schriftelijk vast te leggen. Voor tips en suggesties, zie ook "Rondom het laatste afscheid" op www.jyoti.nl

Communicatie met Dieren

Communicatie met Dieren is mogelijk door intuïtief, telepathisch contact. Het is mij in de loop der jaren heel waardevol gebleken, zeker ook bij stervensbegeleiding. Vaak geven zij heel duidelijk aan of en zo ja, op welk moment zij geholpen willen worden met overgaan. Tijdens het Communiceren met Dieren kunnen zowel het dier als de eigenaar ook healingen ontvangen om het hele proces van sterven en rouw met meer rust en vertrouwen te ondergaan en goed af te sluiten.

Gewijzigde openingstijden 2011

Er is geen apart telefonisch spreekuur meer. Als we niet in staat zijn de telefoon te beantwoorden, kunt u een bericht inspreken. Wij bellen dan zo spoedig mogelijk terug.

Op woensdag is de praktijk in principe gesloten voor consulten. In verband met het volgen van een opleiding is de praktijk daarnaast regelmatig een dagdeel gesloten.

14-22 mei	gesloten (vakantie)
9 juni	's middags gesloten (nascholing)
10 september t/m 2 oktober	gesloten (vakantie)
21-23 oktober	gesloten (nascholing)
24 november	's middags gesloten (nascholing)
24 december t/m 1 januari 2012	bepikt open voor consulten en afhalen voer en medicijnen

Agenda 2011

4 en 11 juni	Communicatie met Dieren
29 oktober	Behandeldag te Bergen op Zoom

Spreuk

Pijn is een deel van jou dat wacht op liefde

Tot slot

Heeft u vragen of onderwerpen waar u graag meer over wilt weten? Laat het ons weten, dan komen we er in een volgende nieuwsbrief op terug.

Wilt u zich afmelden, stuur dan een email naar info@jyoti.nl

Fijne Winter-dagen!

*****
© 2011, Jyoti
Uitgegeven in eigen beheer
info@jyoti.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.